

Tittel: Lite nytt om overgrep/Ufarlig om overgrep

Ingress: Et opplyst og moderne publikum trenger større utfordring enn hva "Blackbird" presenterer.

Av: Elisabeth Leinslie

Blackbird

Av David Harrower

Regi Victoria H. Meirik

Med Trine Wiggen, Bjørn Skagestad, Mina Eskeland

Nationaltheatret, malersalen

Jeg kommer inn i et hvitt rom. Hvite vegger. Hvitt gulv. Hvite bord og stoler. Hvite pappkopper og –tallerkener som ligger strødd på bord og gulv. Rommet er nøytralt. Jeg vet ikke hvor jeg er. Et glimrende utgangspunkt for en forestilling, jeg er spent.

Men rommet fylles aldri, verken med symbolsk, metaforisk eller konkret mening. Det forblir en hvitmalt kantine med spor etter de ansatte som har søplet i lunsjen. Det hvite rommet gjør lyset spesielt synlig. Det gjør også lysdesignet (Petter Dahl Nielsen) ekstra sårbart for svakheter. Stort sett fungerer det greit, men det skjemmes tidvis av mangel på helhet og flere uheldige overganger.

Lolita og Bjung-prosesser

Handlingen spinner rundt en Lolita-lignende tematikk. Mannen Roy er så uheldig at han er den lille jentas (Una) første sexobjekt. Hun er 12 år og stormende forelsket. Og han faller for det. Han lar seg forføre av et barn. Finnes det (i vår kultur) noe mer skamfullt enn det?

Una har ikke glemt sitt første sexobjekt. Langt derifra. Hun ønsker han fremdeles tilbake. 15 år etter oppsøker Una Roy på arbeidsplassen. Det er denne situasjonen forestillingen funderes i. Historien rulles opp retrospektivt. Forestillingen fylles med fortidens minner, og deres rolle som ofre i ettertid av den fatale hendelsen.

Sosialantropologen Jan Brøgger var sterkt inne i prosessene i Bjung tidlig på 1990-tallet. Hans kritikk dreide seg først og fremst om at den moralske panikken som spredde seg i bygda var mer skadelig en et eventuelt seksuelt overgrep. Traumatet ble med andre ord skapt av voksnes uro, ryktespredningen, alle utspøringer, forhør og utredninger.

Det samme har både Una og Roy opplevd. Det var stormende forelsket den gangen for 15 år siden. Ingen tenkte at dette forholdet var skadelig. Det er samfunnets reaksjon som har skadet mest. Altfor lite sies det om Roys refleksjoner om sin egen seksualitet. Altfor lite sies det om Unas seksualitet. De fremstår som arketyper fremfor enkelt-individer.

Lite nytt

Møtet mellom overgriper og offer maner i utgangspunktet til heftig tematisering. Men, aktørenes tolkning er for snever til at den utfordrer et moderne publikum som har vokst opp med økende belysning og åpenhet rundt denne type problemstillinger. Fortiden får altfor stor plass i denne forestillingen. Det mest interessante er innblikket i deres følelser for hverandre i dag. En dimensjon som bare glimtvis kommer frem.

Mye av problemet ligger i regien. Meirik benytter seg ikke av det hvite rommets mange muligheter. Og skuespillerarbeidet virker uferdig. En introvert Skagestad og Wiggen

som i større grad forsøker å skape teatral dynamikk, fremstår som ujevne og med altfor stor respekt for sine karakterer.

Harrowers historie er fascinerende. Jeg gikk på teater med en forventning om at et slikt tema i teateret ville være i stand til å belyse nye dimensjoner i Lolita-komplekset. Når dette ikke skjer, blir jeg sittende igjen, litt underholdt og litt mer opplyst. Ikke stort mer.